

ποιμένα, ό όποιος τὴν εἶχε σώσει. Μετά τινα καιρὸν ὁ ποιμὴν προσεβλήθη ὑπὸ πυρετῶν. Ἡ σύζυγός του τὸν ἐνοσήλευεν, ἐκόλλησε τὴν ἀσθένειαν καὶ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο.

«Ἀναπαύονται εἰς τὸν κῆπον, ποῦ εἴνε γεμάτος λουλούδια, θαυμένοι κάτω ἀπὸ τοὺς θάρμους τοῦ δενδρολιθάνου».

Τὰ δάκρυα τῆς Κας Βαρκζαὶ ἔπιπτον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδίου, τὸ όποιον ἔθλιθεν ἐπὶ τοῦ στήθους της. Εἶπε νὰ τὴν ὁδηγήσουν εἰς τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς τῆς, τῆς ἀδελφῆς ἐκείνης, ἡ ὄποια εἶχε ζῆσει πολὺν καιρὸν ἀκόμη ἀρότος τοῦ δενδρολιθάνου, νὰ εὐλαβῶς ἔκοψε κλωνίον ἐκ τοῦ δενδρολιθάνου, τοῦ ἀνθοῦντος ὑπεράνω τῆς Ἰλόνκας.

Παρεκάλεσε τὴν γραῖαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν πύργον μὲ τὸν ἔγγονόν της καὶ ὑπεσχέθη νάναλάθη αὐτὴ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδίου. Ἡ γραῖα δὲν ἥθλησε νὰ ἐγκαταλείψῃ πλέον τὴν καλύθην, κοιτίδα καὶ τάφον ὅλων της τῶν ἀγαλλιάσεων, ἀλλὰ παρέδωκε τὸ παδίον εἰς τὴν καλὴν καὶ ὠραίαν γυναῖκα, παρακαλοῦσα αὐτὴν νὰ τὸ ἀγαπᾶ πολύ.

Ἡ κυρία Βαρκζαὶ ἐπῆρε μαζὶ τῆς τὸ παιδίον καὶ τὸ ἀνέθρεψε μετὰ τοῦ υἱοῦ της, ὁ όποιος ἦτο κατὰ ἐν ἔτος νεώτερος τοῦ μικροῦ ποιμένος.

Ἐπωνόμασαν τὸν υἱὸν τῆς Ἰλόνκας Στέφανον Ζεκελῆν καὶ ὅταν ἐμεγάλωσεν οἱ Βαρκζαὶ τῷ παρεχώρησαν μεγάλα κτήματα.

Οἱ συγγενεῖς τοῦ Πέτκη ἔμαθαν τὸ μυστικὸν τῆς ἑξαφανίσεως τῆς Ἰλόνκας, μετέβαινον δὲ καθημερινῶς καὶ προσούχοντο ἐπὶ τοῦ τάφου της.

Καὶ ὁ κόσμος ἐπίσης ἔμαθε τὸ μυστικὸν τοῦτο, ὅλοι δὲ οἱ καθὼς πρέπει ἀνθρώποι ἀπεράνθησαν, ἐπιεικῶς, ὅπως πάντοτε, ὅτι ὁ ἔρως τῆς Ἰλόνκας πρὸς τὸν ποιμένα ἐκεῖνον ἦτο... ἐν μέγα αἰσχος.

ΝΕΚΡΟΣΤΟΛΙΣΜΑ

...Νὰ πέφτουν τ' ἄνθι' ἀπάνω σου,
τὰ μῆλα στὴν ποδιά σου,
Τὰ κρεμέζογαρούφαλα
τριγύρω στὸ λαιμό σου!
(Δημοτ. Μοιρολόγι).

‘Ρόδα ξανθὸν τοῦ κήπου της, ἀδέρφια τῆς γλυκά, ‘Ρόδα λευκὰ καὶ ῥόδ' ἀγνὰ καὶ ῥόδα εὐωδιαστέμνει, ‘Ελάτε τριγυρίστε την καὶ σεῖς πονετικά, ‘Ελάτε κλάψτε την νεκρὴ καὶ σεῖς μαζὶ μὲ μένα!

Καὶ σὺ ξανθούλι ἀγιόκλημα καὶ σὺ ἀσπρογιαστὲνι Καὶ κρίνα ποὺ τὴ βλέπατε μὲ πόθο γκέτες σιμάσας, Τώρ' ἀπλωθῆτ' ὀλόγυρα στὴν ὅψη τὴ χλωμὴ Καὶ δάνετε τὸν ὑπὸ τῆς μὲ τὴ μοσκοβοϊά σας.

Καὶ σὺ νυφούλια τοῦ βουνοῦ, ἀγράμπελη λευκή, ‘Οπούγε ἀγάπητης ἔχωηστεύωδιαστάσου κάλλη, ‘Απλώσου στὰ νεκρόστηθα καὶ σκόρπ' ἀπάνου κεῖ, Στεφάνωσε στερνὴ φορὰ τ' ἀγνόξανθο κεφάλι!

Καὶ ἀκαίες ἀπάρθενες κι' ἀθώες πασχαλιές, Σκορπᾶτ' ἀνθούσεπάνου της, ἀνθούσε ὀλόγυράτης, Καὶ σεῖς ποὺ τῆς ζηλεύατε τὴν ὄμορφιά, μηλιές, Σωράστε τὰ ῥοδόμηλα μέσα στὴν ἀγκαλιά της.

Γύρτε, μυρτιές, στὸ πλάτι τῆς καὶ σεῖς ἀδερφικά, Δαφνούλες συντροφέψετε την ἑκατοντάπειραν. Καὶ σεῖς ποὺ τῆς μορφαίνατε τὰ κάλλη τὰ θεῖκὰ Καὶ τῆς γλυκομυρώνατε τὰ ὄλοδροσά της χρόνια

Τῶν λαγκαδιῶν μυριόχρωμα λουλούδια, δροσερά, ‘Ολόευωδα ἔδω γύρω τῆς τώρα καὶ σεῖς σκορπάτε, Νὰ τῆς θυμᾶτ' ἔκει βαθιὰ τοῦ κόσμου τὴ χαρά, Στὰ σκοτεινά της ὄνειρα τὸ Μάνη νὰ τῆς θυμᾶτε!

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Γυρμένο εἰς τὴν γωνιά μιᾶς ἀτειχίστου αὐλῆς, ἔναντι σειρᾶς πτωχικῶν οἰκίσκων, κάτω ἀπὸ δύο-τρεῖς ἀγριοκαρυδιάλις, πίσω ἀπὸ ἕνα πρασινοκίτρινο ἀρρωστιάρικο πεύκο, φτωχὴ καὶ ταπεινὸ ἐγείρεται τὸ δίδυμο ἐκκλησάκι.

‘Εμπρός του ὁ δρόμος ἐκτείνεται θορυβόδης, δρόμος ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, τρέλλα καὶ ἀφηνιασμένα τὸν διασκελίζουν τὰ μικρὰ παιδιά τῆς γειτονιᾶς, ποὺ πετροβολοῦνται ἀναμεταξύ των καὶ κυνηγοῦνται καὶ ὑδρίζονται, ἀφελῶς περιπατοῦν ἐπ' αὐτοῦ ἐν ἀτημελησίᾳ περιβολῆς, ἀπλυταῖς, ἀπτένισταις, γειτόνισταις μὲ τὰ βυζαντιάρικα στὴν ἀγκαλιά τους, ποὺ αὐτὰ μὲν σκούζουν παντοτεινά, ἐνῷ ἐκείναις συναμεταξύ των φλαυρούν, ρεμδός καὶ σκυθρωπός μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα ἐπὶ τῆς ράχεως του, μὲ τὴν κεφαλὴν σκυφτὴν περιφέρεται ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του ὁ φουράρης, ἔνας στραγαλᾶς περοῦ μιὰ στιγμή, ρίχγει τὴ βραχινιασμένη του φωνὴ καὶ φεύγει, εὕμορφο κοριτσάκι σπεύδει γοργοτρέχον ἀπὸ θύρας εἰς θύραν, ἀλλο μεγαλοφύνως κουβεντιάζει μὲ τὴ γειτόνιστά του, νέοι ἐργατικοί, ἀλλοι, μαθηταί, τὸν παρέρχονται ταχεῖς καὶ χάνονται εἰς τὴν καμπήν του ἐκεῖ ἐπάνω πρὸς τὰ ὑψώματα, ὅπου διαφαίνονται ὑπὲρ τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν τὰ κράσπεδα τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐένο καὶ ἔρημος, ἀλειτόδρυγητο καὶ πάμπτωχο τὸ δίδυμο ἐκκλησάκι, στὴ γωνιά, κανενὸς δὲν προσελκύει τὸ βλέμμα. Δίπλα του εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν δύο-τρεῖς πλύστραι, ἀνασκουμπωμέναις, πλέονται, ἀπλώνται, κακανίζουν καὶ εὐθυμολογοῦν, χύνουν νερὰ σχεδὸν παρὰ τοὺς τοίχους του. Εἴνε ως μικροῦ πετροκιτισμένου καλυβιοῦ ἡ ὅψις του καὶ ἀν δὲν εἶχε τὴν μικρὰν καμπάναν του καὶ ὑπ' αὐτὴν τὸ σιδερένιο σταυρούδικι του, καὶ κάτωθεν ἐντειχισμένην τὴν εἰκόνα του Προφήτου Ἡλίου κανεῖς δὲν θὰ τὸ ἔξελάμβανεν ως ἐκκλησίαν. Ἡ εὐλαβῆς γειτόνιστα ποὺ εἴνε ἴδιοτετσίς της τὸ ἔχει βάψει μὲ ὥχρων ὅπως καὶ τὸ σπίτι της καὶ κάτω ἐνα μετρον ὑπὲρ τὴν γῆν τοῦ ἐπέρχατε κόκκινο ζουγάρι.

Καὶ ὅμως δύο ἀγίους στεγάζει ἡ ταπεινὴ νου στέγη, παρὰ τὸν Προφήτην Ἡλίου τὸν Ἀγίον Χαράλαμπον. Τοῦ πρώτου εἴνε εύρυτερον τὸ ἐνδιαίτημα, ἀνετότερον, θολωτόν, δεχόμενον τὸ φῶς ἀπὸ δύο παραθύρων, δύο κανδήλια καίσιν ἐμπρός εἰς τὸ ξύλινον μὲ τῆς τοίτιναις κουρτίναις του τέμπλον του. Οἱ ἄλλοις φτωχότεροι εἴνε τρυπωμένος εἰς βαθυσκόπειον καὶ πνιγηρὰν γωνίαν, ὅπου μόλις ἐνὸς ἀναστήματος ὑψος ὑπάρχει ὑπὸ τὴν ἐπικλινὴ στέγην ποὺ ἔχειν γειτεῖ μετὰ τὸν θόλον. Σκιαί πυκνά, ποὺ δὲν ισχύει νὰ τῆς σκορπίσῃς ἐνὸς κανδήλιου τὸ παλματῶδες φῶς, σκεπάζουν τὸ τέμπλον του.

‘Αμφότεροι λησμονημένοι καὶ φτωχοὶ ἀγιοι δὲν λειτουργοῦνται τακτικά. Παπᾶς δὲν μπαίνει ἐκεὶ μέσα, σύτε ἀτμὶς θυμιάματος ἀναβαίνει πρὸς τὸν θόλον, σύτε λάρψις κεριῶν ἀστραπούσιελ, σύτε ἀναθημάτων πλούτος μαρμάρι, σύτε καλλίσιν ἐπιφαίνεται εἰς τὸ δάπεδον. Τίποτε ἀπὸ σύτα. Γύμνια καὶ ἔδεια κατατρύχει ἀμφοτέρους, καὶ ἀν τοὺς θυμηθῆ κανεῖς μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, τότε ἀκούσουν φαλμωδίας καὶ δεσφραγούνται λίθανον καὶ βλέπουν φωτοχυσίαν.

Καὶ ἀν περάσῃ στὴς δύο μέραις μιὰ φορὰ εὐλαβῆς ἀνθρωπος, νὰ τοῦ ἀνοίξῃ ἡ γειτόνισσα τὴν πόρτα, νὰ κάμη τὸ σταυρό του, ν' ἀνάψῃ κανένα κεράκι, ἔνα κεράκι εἰς δύο ἀγίους, εἰς δύο ναούς, ἐνῷ ἀπέξω πλέονται, ἀπλώνται, κακανίζουν καὶ σύθυμοισούν οἱ πλύστραις, καὶ ὁ δρόμος ἀπηγεῖ τὸν συνήθη του θύρυβον...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΒΩΚΟΣ

ΤΟ ΤΡΑΠΙ

«Κοίτα το, φίλε Γιάννη, κοίτα τὸ τραγὶ σ' ἔκεινο ἀπάνου τ' ἀψηλὸ στενὸ λιθάρι. Θαρρεῖς μήτ' ἔνα κεῖ πᾶς δὲ χωρεῖ ποδάρι, κι' ὁ τράγος στέκει ἀπάνου δίχως συλλογή.

«Μᾶς βεβαιώνει ώς τόσο ἔνας σοφὸς βαθύς τὸ πᾶς μπορεῖ τὰ πάντα ὁ ἀνθρωπος νὰ κάνει. «Δόμως μπορεῖς ἔσυ, γιὰ πές μου τώρα. Γιάννη, σ' ἔτσι στενὸ λιθάρι ἀπάνου νὰ σταθῇς;»

Εἶταν τὸ ρωτημά μου κάπως ξαφνικό, καὶ συλλογιέται ὁ Γιάννης ξῶντας τὸ κεφάλι, σ' τὸ τέλος δόμως εἴπε ‘Μήτ' ἔγω μήτ' ἄλλοι μαζὶ μου δέκα δὲν μποροῦν, ξαφνικό.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

· Ηλεκτρικὰ θαύματα.

‘Ἐν τῇ βερολινείῳ Οὐραρίᾳ ἐγένοντο ἐσχάτως δύοκιματι μὲ ἡλεκτρικὰ ρεύματα μεγάλης ἐντάσεως καὶ ἐπαγγῆς, αἵτινες ἔδωσαν ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ περιεργότατον εἰς τὰ ισχυρὰ ταῦτα ρεύματα εἴνε ὅτι δύνανται ν' ἀγθῶσι διὰ τοῦ θύρωπαντού σώματος χωρὶς νὰ βλάψωσι τοῦτο· οὕτω π. γ. ἐτέθη αὐτὸς δὲ πειραματίζεμενος μεταξὺ τῶν δύο συρμάτων ρεύματος διὰ τοῦ δόποιου κατενετείτο τὸ σύρμα ἡλεκτρικοῦ Λύχνου. Εδιστωνὴ καὶ τεμάχιον ζύλου, γωρίες γὰ πάθη τίποτε.